

Реформата на ОПОР – регионализация

Защо се нуждаем от регионализация?

Целите на регионализацията са две: отдалечаване от микроуправлението на равнище на Съюза и гарантиране на това, че правилата са адаптирани към особеностите на всеки вид риболов и всяка морска зона („регион“). Регионализацията може да се развива въз основа на съществуващото сътрудничество между държавите-членки като например Baltfish или Scheveningen group. Въпреки че групите не са официални форми на сътрудничество, те все пак са се превърнали в много ефективни механизми за сътрудничество между държавите-членки. В други морски басейни е нужна повече работа, за да се позволи съвместна дейност между държавите-членки, но има положителни примери като сътрудничеството между Франция и Испания по отношение на хамсията в Бискайския залив.

Каква е правната и процедурната рамка за подхода на ниво морски басейн, предложен от Комисията?

Пример 1: Дългосрочни планове за управление

По предложение на Комисията Европейският парламент и Съветът ще вземат решение относно дългосрочен план за запасите от мерлуза, скариди и атлантическа треска (подолу „планът“). Този план ще определи цели и срокове за тяхното постигане, т.е. постигането на максимален устойчив улов (МУУ), по-ниска смъртност от риболов или по-голяма биомаса. Планът може да предвиди селективни риболовни уреди и мерки за избягване на изхвърлянето на улов. В него ще има и член, предвиждащ гъвкавост, за да могат новите научни становища да бъдат вземани предвид бързо. Целите за постигане ще се прилагат еднакво за всички държави-членки, извършващи улов на обхватните от плана запаси, за да се осигури равнопоставеност на всички рибари.

Чрез плана европейският законодател ще оправомощи държавите-членки, имащи морски басейн, да определят национални мерки за привеждане на плана в действие. В рамките на подхода на ниво морски басейн държавите-членки, извършващи улов на тези запаси, ще се срещнат с рибарите, заинтересованите страни и консултивните съвети, за да проектират тези конкретни национални мерки, които позволяват най-добро управление на запасите и чрез които може да се постигне целта на плана. Рибарите и другите заинтересованы страни ще предложат конкретни риболовни уреди, забрана за риболов в дадена зона или през даден сезон, мерки за контрол, мерки относно риболовните кораби или каквато и да е друга мярка, която според тях ще осигури най-добри резултати за техните конкретни риболовни райони. Те могат също така да предлагат мерки за прилагане на забраната за изхвърляне на улов.

Основният момент при подхода на ниво морски басейн е, че държавите-членки, прилагащи плана, биха могли да създадат система за координиране, да проведат срещи в региона и да обсъдят и договорят общи мерки, които впоследствие да приемат на национално ниво. Тези мерки ще бъдат едни и същи във всички държави-членки, прилагащи плана. Важно е да се подчертава, че държавите-членки трябва да работят заедно и да се договорят относно мерките. Ако те не успеят да го направят, необходимите мерки за опазване ще бъдат определени от Комисията посредством делегирани актове или от Европейския парламент и Съвета чрез процедурата за съвместно вземане на решения.

Пример 2: Рамкови технически мерки

По същия начин ще се постъпи с техническите мерки. По предложение на Комисията европейският законодател ще приеме рамков регламент с по-общи технически мерки, предложени от Комисията. Този рамков регламент ще бъде насочен към най-важните рибни запаси в даден риболовен район като например норвежкия омар в Ирландско море, мерлузата и треската в Атлантическия океан или морския език и писията в Ламанша. По отношение на конкретните най-важни рибни запаси настоящият регламент ще определи основните стандарти за селективността на риболовните уреди относно дебелината на кордата и торбата, както и основните стандарти за минималния размер на търговските запаси. Той ще бъде по-малко подробен от сегашния регламент относно техническите мерки.

В рамките на подхода на ниво морски басейн държавите-членки, извършващи улов на тези запаси, ще се срещнат с рибарите, заинтересованите страни и консултивативните съвети, за да проектират конкретни национални технически мерки, които позволяват най-добро управление на запасите на устойчиво ниво и които са благоприятни за морската околнна среда. Заинтересованите страни биха могли да предложат алтернативни риболовни уреди, с които могат да се постигнат еквивалентни резултати по отношение на селективността в сравнение с основните стандарти в рамковия регламент и други технически мерки, които според тях биха осигурили най-добри резултати за техните конкретни риболовни райони. Тук отново основният момент при подхода на ниво морски басейн е, че държавите-членки ще проведат срещи в региона и ще обсъдят и договорят общи мерки, които впоследствие да приемат на национално ниво. Тези мерки ще бъдат едни и същи във всички държави-членки, прилагащи плана.

Съгласно двата примера за дългосрочните планове и рамковите технически мерки, научноизследователските институти в държавите-членки следва да подкрепят заинтересованите страни при разработването на технически мерки като увеличена селективност по отношение на размера за траловете, нови риболовни техники и др. Вече съществуват положителни национални примери като траловете Seltra в Категат, по-селективните тралове за калканоподобни от проекта 50 % в Обединеното кралство, тралната мрежа за норвежки омар от Франция, които са само някои от тях. По този начин регионализацията би могла да подобри сътрудничеството между научноизследователските институти и риболовната промишленост.

Като жизненоважен елемент на регионализацията секторът следва да получи отговорността за управлението на риболовните райони. Организациите на производителите (ОП) или други сдружения на рибарите биха могли да управляват използването на квотите от страна на своите членове и да разработват план за пускане в продажба. Това би осигурило по-добро планиране и по-силна позиция спрямо търговците на едро, за да се получи по-добра цена за продукта. Проактивната роля на риболовната промишленост би насычила една култура на участие, отговорност и спазване на изискванията.

Консултивативните съвети биха могли да засилят своята роля и да подкрепят научноизследователските институции при проследяването на управленските решения.

Опитва ли се Комисията да получи повече правомощия?

Не. Тя ще действа само в краен случай, за да се избегне рискът от правни пропуски, което би имало неблагоприятно въздействие върху опазването и икономическата сигурност. Целта на регионализацията е държавите-членки да се споразумеят да

предприемат едни и същи мерки. Налице е обаче нужда да се предвиди случаите, в които съответната държава-членка не предприема действие или го предприема късно. В тези случаи като последна мярка ЕП и от Съветът ще оправомощят Комисията да приема делегирани актове относно конкретни мерки за въпросните риболовни райони. Делегирането на Комисията се ограничава до видовете мерки, които държавите-членки са оправомощени да приемат на национално равнище, със същите цели и задачи, които са в сила за всички държави-членки. Мерките на Комисията могат да влизат в сила, само ако не бъде изразено възражение от страна на Европейския парламент или Съвета, а делегирането може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или Съвета. Същото ще важи и в случаите, когато се окаже, че съгласно научно становище с действията, договорени между държавите-членки, не се постигат определените в правото на Съюза цели за опазване. Друго възможно решение би била процедурата за съвместно вземане на решения от Европейския парламент и Съвета.

Какво е въздействието върху контрола и изпълнението?

Регламентите на Съюза ще продължи да се прилагат за всички кораби, извършващи риболов във водите на Съюза. Освен това правилата, приети от държавите-членки при подхода на ниво морски басейн съгласно регионализацията, ще бъдат същите правила, с единствената разлика, че вместо законодателство на ЕС, те ще представляват национално законодателство. Тези закони ще бъде съобщени на държавите-членки, Европейската агенция за контрол на рибарството и Комисията, така че те да могат да се контролират от национални инспектори по еднакъв начин, гарантиращ конкуренция при равни условия.

Какви са административните разходи на регионализацията?

Опитът в Балтийско и Северно море показва, че сътрудничеството на регионално равнище следва да бъде възможно при запазване на същото ниво на ресурсите. Колкото повече промишлеността и заинтересованите страни участват при разработването на мерките, толкова по-добре ще ги спазват. Поради по-малкото микроуправление на равнище на ЕС размерът на работата, свързана с дискусията, преговорите и проследяването на изключително сложното „микроуправление от Брюксел“, значително би намалял. Това следва да доведе до по-ниски разходи за националните администрации.